

Vraag nr. 6
van 7 november 2000
van de heer DOMINIEK LOOTENS-STAEL

KVS – Festival van de Maghrebijnse cultuur

Van 8 tot 12 september 2000 organiseerde de KVS/De Bottelarij (Koninklijke Vlaamse Schouwburg) het Festival van de Maghrebijnse cultuur.

Daarbij moet worden vastgesteld dat een aantal opvoeringen werden gepresenteerd die over het algemeen ofwel in het Arabisch ofwel in het Frans en het Arabisch plaatsvonden. Van een voorstelling in het Nederlands was, althans in de brochure, geen spoor te bekennen. Bovendien stel ik vast dat de voorstellingsbrochure, tegen de bepalingen in van de gecoördineerde wetten op het gebruik der talen in bestuurszaken van 18 juli 1966, in drie talen werd uitgegeven, namelijk in het Nederlands, het Frans en het Arabisch.

Van een instelling als de KVS/De Bottelarij, die statutair enkel, dat wil zeggen exclusief, tot doelstelling heeft "bij te dragen tot het verspreiden van kwalitatief hoogstaand Nederlandstalig beroepstoneel in binnen- en buitenland" (art. 3), kan zulks verwonderen. Arabisch en Frans zijn tot nader order nog steeds geen Nederlands.

Mijn verbazing stijgt nog wanneer ik vaststel dat deze Arabische Week blijkbaar wordt gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschapscommissie en de Vlaamse regering, vermits de logo's van beide instellingen op de folder afgedrukt zijn. Er staat zelfs uitdrukkelijk in de folder vermeld "Avec le soutien du/met de steun van de Minister van Cultuur, Jeugd, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking" (Frans vooraan).

Voorzover ik weet, is het niet de taak van de Vlaamse Gemeenschapscommissie en de Vlaamse regering om de Arabische cultuur in Brussel te promoten, nota bene dan nog wel in het Frans en het Arabisch, maar wel om de Vlaamse cultuur in Brussel te promoten.

1. Hoe rijmt de minister het organiseren van een dergelijk festival door de KVS met de statuten van deze instelling (art. 3) ? Is hier geen sprake van oneigenlijk gebruik van overheidsmiddelen ? Zo ja, welke sancties neemt de minister ?
2. Achten de minister het verantwoord dat een dergelijk festival in het Frans en het Arabisch wordt georganiseerd met exclusief Vlaams geld,

terwijl het Nederlands er blijkbaar niet of nauwelijks aan te pas is gekomen ?

3. Hoeveel subsidies werden aan dit festival verleend door de Vlaamse regering en op welke begrotingspost(en) werden deze ingeschreven ?
4. In het kader van welke opdracht of welke strategie werd dit festival georganiseerd en gesubsidieerd ?

Is dit misschien met de bedoeling de Brusselse Vlamingen voor te bereiden op hun integratie in de Frans-Arabische cultuur in Brussel, die steeds dominanter wordt ?

5. Is het uitgeven van publicaties door de KVS/De Bottelarij en het organiseren van niet-Nederlandstalige evenementen niet in strijd met de gecoördineerde wetten op het gebruik der talen in bestuurszaken van 18 juli 1966 ?
6. Neemt de minister maatregelen om een en ander bij te sturen of, beter nog, definitief van de agenda te schrappen ?

Antwoord

Ik verwijs in dit verband naar het Vlaams regeerakkoord, waarin de Vlaamse regering haar relatie met de Vlaamse gemeenschapsinstellingen in Brussel vertaalt in de zogenaamde 300.000-norm, die rekening houdt met het hoofdstedelijk karakter én met het feit dat de Vlaamse instellingen gericht zijn op de Vlaamse Brusselaars maar tegelijk openstaan voor iedereen. Een deel van dit nieuwe globale doelpubliek is echter niet voldoende vertrouwd met het Nederlands om deze taal als communicatiemiddel te gebruiken. De Vlaamse regering moet durven stellen dat iedereen die van onze instellingen gebruik wil maken de kans moet krijgen het Nederlands te verwerven.

Het Festival van de Maghrebijnse cultuur past dus volkomen in deze beleidslijn waarbij naast een verbetering van het imago van de Vlaamse Gemeenschap in Brussel tevens het bevorderen van de integratie van deze bevolkingsgroep in het Vlaamse sociaal-cultureel leven wordt nagestreefd. In het kader van de promotie van de Vlaamse Gemeenschap en van de Nederlandse taal zijn meertalige campagnes die zich richten naar specifieke doelgroepen dus mogelijk. Ik verwijs hierbij naar de imagocampagne van de Vlaamse overheid naar de anderstalige gemeenschappen in Brussel.

Ik ben dus de mening toegedaan dat in de context waar de problematiek van de integratie een uiterst gevoelig aspect van het beleid vormt, het gebruik van een andere taal samen met het Nederlands mogelijk moet zijn. De brochure in kwestie is duidelijk van uitzonderlijke aard en betekent zeker geen inbreuk op de profilering van de KVS als Vlaamse instelling in Brussel en op het door haar gevoerde taalregime. In hetzelfde kader zijn ook activiteiten zelf waarbij naast het Nederlands ook een andere taal wordt gebruikt, geoorloofd. De subsidiëring van strikt ééntalig anderstalige activiteiten waarbij het Nederlands geen plaats krijgt, behoort echter niet tot de taak van de Vlaamse Gemeenschap.

Wat de toepassing van de gecoördineerde wetten op het gebruik der talen in bestuurszaken betreft, moet ik de Vlaamse volksvertegenwoordiger gelijk geven indien er louter rekening wordt gehouden met de strikte, letterlijke interpretatie ervan.

Het is evenwel duidelijk dat deze zuiver legalistische benadering in deze aangelegenheid als een tang op een varken past en dat het kenbaar maken van een festival van de Maghrebijnse cultuur in de taal van de doelgroep moet kunnen gebeuren.

Ik voel mij in mijn mening gesterkt door de rechtspraak van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT).

Ik haal hier nogmaals een aantal voorbeelden aan waar de Vaste Commissie voor Taaltoezicht niet zozeer de letter van de bestuurstaalwet in acht neemt, maar zich veeleer baseert op de geest van de taalwetgeving :

- op 25 april 1996 (advies 27.236/A) sprak de VCT zich uit over een klacht tegen de brochure "Migranten over Belgen – Belgen over migranten", die werd uitgegeven door de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

De brochure werd gepubliceerd in het Nederlands, het Frans, het Arabisch en het Turks.

De VCT achtte de klacht ongegrond, gelet op de specifieke doelgroep die werd beoogd en gelet op het feit dat het ging om een vertaling van een Nederlandstalige basistekst ;

- op 7 juli 1999 (advies 31.097) verklaarde de VCT dat het gemeenschapscentrum De Markten, gelet op zijn doelstellingen, via meertalige aankondigingen zijn werking mag kenbaar maken.

Nochtans had de VCT eerst uitgebreid aangetoond dat het gemeenschapscentrum onderworpen is aan de taalwetgeving en eigenlijk alleen het Nederlands mag gebruiken.

De klacht van een particulier tegen het feit dat De Markten een website heeft in drie talen (Nederlands, Frans en Engels) werd ongegrond verklaard.

Wegens het boven geschetste uitzonderlijke karakter van het initiatief, dat duidelijk door de VCT wordt aanvaard, zal ik met betrekking tot de toepassing van de taalwetgeving door de KVS geen sanctionerende maatregelen treffen. Ik heb de organisatie wel een brief gestuurd waarin ik mijn standpunt uiteenzet over de plaats van het Nederlands bij anderstalige evenementen, zoals hierboven beschreven.

Dat dergelijk festival, waaraan een subsidie van 1.750.000 frank werd toegekend, bovendien niet zou passen in de doelstellingen van de KVS en er een oneigenlijk gebruik van overheidsmiddelen zou zijn, wil ik ook ten stelligste weerleggen.

Met zijn jaarlijks theaterprogramma toont de KVS perfect aan dat zij haar hoofddoelstelling naleeft. Gelet op de gewijzigde tijdsgeest en het multicultureel karakter van de stad, evolueert evenwel ook de invulling van de functie van de KVS. Dergelijk project past bijgevolg zeker binnen de werking van deze instelling.